

Herkennen en signaleren aan de start van het secundair onderwijs

Inhoud

1. Identificatie van de voorbeeldpraktijk	3
1.1. Fase van het zorgcontinuüm	3
2. Beschrijving van de voorbeeldpraktijk	3
2.1 Doelgroep	3
Uiteindelijke doelgroep	3
Intermediaire doelgroep	3
Hoe wordt bepaald wie er tot de doelgroep behoort?	4
Betrokkenheid doelgroep	4
2.2. Doel	5
2.3 Aanpak	5
Concrete inhoud	6
3. Uitvoering	9
Materialen	9
Opleiding en competenties van de uitvoerders	9
Randvoorwaarden	10
Kosten	10
4. Onderbouwing	10
Verantwoording	10
Werkzame elementen:	11
Uitkomstmonitoring	11
Referenties	12

1. Identificatie van de voorbeeldpraktijk

In deze voorbeeldpraktijk beschrijven we de aanpak en uitwerking van het herkennen en signaleren van cognitief sterk functionerende leerlingen die de overstap maken van de basisschool naar ons of die instromen in het 2de jaar van de eerste graad van het secundair onderwijs.

1.1. Fase van het zorgcontinuüm

- Brede basiszorg

2. Beschrijving van de voorbeeldpraktijk

2.1 Doelgroep

Uiteindelijke doelgroep

Alle leerlingen die tot de tien procent cognitief sterk functionerende leerlingen behoren (Gagné, 2010; Prodia, 2019; Verschueren, et al., 2021). Cognitief sterk functioneren is een bredere term die cognitief begaafde leerlingen omvat, ongeacht hun prestaties, maar ook sterk presterende kinderen, ongeacht hun cognitieve aanleg.

Intermediaire doelgroep

- Lerarenkorps: Door gericht in te zetten op het herkennen en signaleren van CSF leerlingen geven we aan dat we deze groep belangrijk vinden binnen het geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding. “Een hart voor elk talent” wil ook zeggen dat we cognitief talent voldoende willen ondersteunen om het te helpen ontwikkelen (Verschueren et al., 2021). Het signaleren van deze leerlingen om hen een onderwijsaanbod op maat te kunnen geven, zou door alle leraren als een vanzelfsprekendheid moeten worden gezien (Bakx et al., 2021). Door deze doelgroep op geregelde tijdstippen te herkennen en te signaleren en hier al mee te beginnen aan de start van het schooljaar, hopen we om steeds meer leraren van ons team mee te nemen in dit breed gedragen verhaal.
- Ouders: Door vroegtijdig te signaleren, kunnen we ouders ook snel en correct inlichten over de mogelijkheden binnen onze school op vlak van onderwijsaanpassingen voor CSF leerlingen. Hen meenemen in het belang van deze aanpassingen, zodat zij ook van thuis uit mee kunnen ondersteunen, is belangrijk.

Hoe wordt bepaald wie er tot de doelgroep behoort?

Via de online inschrijvingsmodule peilen we naar kenmerken die erop kunnen wijzen dat een leerling die instroomt vanuit de basisschool of een andere middelbare school tot de doelgroep CSF leerlingen behoort. Voor elke leerling die instroomt in het eerste of tweede middelbaar wordt de vragenlijst ingevuld. We gebruiken deze inschrijvingsmodule niet enkel voor CSF leerlingen, we peilen ook naar andere belangrijke informatie om onderwijsbehoeften in kaart te brengen aan de start van het nieuwe schooljaar. Deze manier van breed signaleren kadert binnen het geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding.

Door specifieke vragen te stellen naar leerkenmerken (Sypré et al., 2021), kunnen we aan de start van het schooljaar bij het voltallige lerarenkorps al aangeven welke leerlingen mogelijks tot de CSF doelgroep behoren en welke specifieke onderwijsbehoeften er kunnen zijn. Leerkenmerken zijn het minst omstreden en het meest algemeen van toepassing op alle cognitief begaafde leerlingen.

De leerkenmerken van een cognitief begaafde leerling zijn onder andere:

- een goed geheugen hebben
- grote denk- en leerstappen kunnen maken
- brede algemene kennis en interesse hebben
- snel van begrip zijn
- een groot analytisch vermogen hebben
- in staat zijn verworven kennis toe te passen
- in staat zijn nieuwe kennis te integreren in oude kennis
- een groot probleemoplossend vermogen hebben

Betrokkenheid doelgroep

De leerling wordt in deze fase niet betrokken, tenzij ze zelf de vragenlijst invullen. Dit is een mogelijkheid, maar doorgaans zien we dat ouders de vragenlijst invullen of dat leerling en ouders dit samen doen.

De leerlingenbegeleider en de CSF-coördinator analyseren de vragenlijsten en zij signaleren de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (CSF, dyslexie, faalangst,...). Dit wordt nadien naar het lerarenteam gecommuniceerd. De leraren kunnen alle informatie ook online raadplegen.

2.2. Doel

Hoofddoel

Het hoofddoel van deze praktijk is het tijdig herkennen en signaleren van cognitief sterk functionerende leerlingen, zodat ze snel en effectief worden opgevolgd en zodat de school aan hun onderwijsbehoeften kan voldoen. Het vroegtijdig signaleren stelt ons in staat om snel te schakelen naar mogelijke interventies. De leraren weten op deze manier snel welke leerlingen in spoor drie (binnenklasdifferentiatie) of spoor vier terecht kunnen komen. Ze kunnen ook alert zijn of een instap in breintraining ¹ wenselijk is voor een bepaalde leerling.

Subdoelen

Door specifieke aandacht aan deze doelgroep te besteden, kunnen we het **draagvlak bij het team vergroten**. De vanzelfsprekendheid van zorg voor de doelgroep (Bakx et al., 2021; Verschueren et al., 2022) die er zou moeten zijn in een schoolteam, komt niet vanzelf tot stand. Dat het CSF beleid duidelijk en zichtbaar deel uitmaakt van het geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding, kan ervoor zorgen dat het draagvlak bij een grote groep van het lerarenteam aanwezig blijft.

Door tijdig te signaleren, kunnen we ook meteen een **communicatietraject** starten met betrokken ouders en leerlingen en zo aangeven dat we de zorg voor deze doelgroep belangrijk vinden. We kunnen de mogelijkheden op vlak van onderwijsinterventies binnen onze school meteen opnemen in deze communicatie.

2.3 Aanpak

Algemene opzet

In de online inschrijvingsmodule worden specifieke vragen gesteld die peilen naar de aanwezigheid van cognitief talent en naar mogelijke belemmeringen op vlak van leervaardigheden, sociale vaardigheden en emotionele vaardigheden. Elementen vanuit de tool '[aanvulling op de BaSO-fiche](#)' (Project Voorbeeldscholen, 2022) werden verwerkt in deze online bevraging. De BaSO-fiche is een document dat door basisscholen wordt gebruikt om belangrijke informatie in de transitie naar het secundair onderwijs door te geven aan de secundaire school. Project Voorbeeldscholen (2022) ontwikkelde de tool 'aanvulling op de BaSO-fiche' omdat de BaSO-fiche te weinig gerichte informatie gaf over het niveau van de verrijking en andere onderwijsinterventies die werden ingezet op gebied van CSF in de lagere school. Aangezien niet alle basisscholen werken met deze ontwikkelde tool en we de informatie die we daaruit krijgen bijzonder waardevol vinden, hebben we de vragen uit de tool 'aanvulling op de BaSO-fiche' verwerkt in onze inschrijvingsmodule. Zo krijgen we de relevante informatie ook binnen van leerlingen die instromen van een school die "de aanvulling op de BaSO-fiche" niet gebruikt.

De CSF-coördinator krijgt, samen met de leerlingenbegeleider, deze antwoorden binnen en kan van daaruit de leerlingen die (waarschijnlijk) tot de doelgroep behoren al meteen identificeren. De coördinator kan ook ondersteuningsbehoeften op vlak van sociaal en emotioneel functioneren meteen meenemen bij het opzetten van begeleiding en ondersteuning.

We zijn er ons van bewust dat niet alle CSF leerlingen vanuit de basisschool al zijn opgemerkt omdat ze misschien onderpresteren in het basisonderwijs en we blijven waakzaam voor leerlingen die misschien nog niet gezien zijn als cognitief sterk functionerend vanuit de basisschool of via onze

¹ Breintraining is een interventie die wij inzetten voor leerlingen die op vlak van psycho-educatie, mindset en executieve vaardigheden ondersteuning kunnen gebruiken. Dit is een andere voorbeeldpraktijk die te raadplegen is.

inschrijvingsmodule.

Concrete inhoud

De vragen binnen de inschrijvingsmodule zijn breed. Ze gaan onder andere over persoonlijke gegevens, gezinssituatie, keuzeoptie van richting, informatie van de ouders (adres, job, diploma), thuistaal, gegevens broers en zussen, contactpersoon bij ziekte, informatie van de vorige school, specifieke onderwijsbehoeften, specifieke ondersteuningsbehoeften ...

Hieronder vinden jullie de opsomming van alle vragen die gesteld worden in onze module die ons inzicht kunnen geven in onderwijsbehoeften van leerlingen.

Alles wat **in het vet gemarkeerd is**, kan ons helpen met de brede beeldvorming en het signaleren van mogelijke CSF leerlingen. **Alles wat in het groen staat**, zijn zaken die we meenemen in de mogelijke begeleiding, maar zijn geen elementen die we meenemen om te signaleren of een leerling al dan niet tot de CSF doelgroep behoort:

- Van welk leerjaar kom je: **5de** of **6de** leerjaar?
- Heb je overgezeten of **overgeslagen**?
- Welk leerjaar werd er **overgeslagen en waarom**?
- Wat verloopt **vlot** bij het leren? Welke vakken **doe je graag** en waarom? In welke vakken **ben je sterk**?
- Heb je in het basisonderwijs specifieke maatregelen gekregen bij het leren? Zo ja, welke?
 - zorgklas
 - spellingsgroep voor leerlingen die hier minder sterk in zijn
 - **spellingsgroep voor leerlingen met een voorsprong**
 - compenserende / dispenserende maatregelen. Zo ja, welke maatregelen?
 - **flexibel leertraject**
 - **verrijkingsklas**
 - **verdieping en verbredingsbundels in de klas**
 - **projectwerk (op maat van de leerling) binnen de klas**
 - **projectwerk (op maat van de leerling) buiten de klas**
 - **zorg naar boven bij de zorgjuf**
 - **externe verrijkingsklas of projectwerk**
 - **anders:**
- Wens je bij de specifieke maatregelen basisonderwijs nog extra info te geven?
B.v.: Ging het maken van aangeboden (**extra**) **opdrachten vlot**? Wat hielden deze in?
Gedurende **welke leerjaren werden er alternatieve opdrachten** aangeboden?
- **Zijn er aandachtspunten bij het leren?**
 - taal: spreken, schrijven, lezen, luisteren, andere thuistaal
 - faalangst
 - concentratie
 - planning (mijn schoolwerk plannen over de hele week)
 - organisatie: stiptheid, materiaal in orde, boekentas juist in orde...
 - zelfstandig werken
 - doorzettingsvermogen
 - volgehouden aandacht
 - hoogsensitiviteit
 - medisch probleem dat het leren belemmert (verminderd zicht, kleurenblindheid...)
 - vakken: ...
 - anders:

- Wens je over **de aandachtspunten bij het leren nog extra info** te geven?
- Heb je **extra uitdaging** nodig? Ja – Nee
- Indien er een IQ-test is afgenomen, **wat waren hier de bevindingen?** Door wie werden deze uitgeschreven? (gelieve ook de eventuele datum en type IQ-test mee te geven)
Mogen we je vragen om een digitale kopie van dit verslag te bezorgen aan de school? Dit mag je mailen naar...
- **Zijn er voor jou moeilijkheden of problemen bij het leren op basis van een attest?**
 - dyslexie
 - dysorthografie
 - dyscalculie
 - dysfasie
 - dyspraxie
 - NLD
 - anders:
- **Heb je buitenschoolse begeleiding gekregen als ondersteuning bij het leren?**
 - logopedie
 - kinesithérapie
 - revalidatie
 - Centrum Geestelijke Gezondheidszorg
 - anders:

Van wie kreeg je deze buitenschoolse begeleiding? In welk (leer)jaar startte deze begeleiding?
Hoe lang heb je deze begeleiding gekregen? Waarom kreeg je deze begeleiding?
- Ben je van plan om nog verdere buitenschoolse begeleiding op te nemen?
- Wens je nog **extra info te geven over “specifieke hulp van onze school bij het leren”**
- Ik heb **extra uitdaging nodig voor** volgende vakken:
Je kan meerdere opties aanvinken.
 - algemeen
 - taal
 - wetenschappen
 - wiskunde
 - anders:
- **Wat zijn je hobby's en talenten, bij welke verenigingen ben je aangesloten? Hoe breng je jouw vrije tijd door? Waar steek je veel tijd in?**
- **Hoe lopen volgende zaken voor jou op sociaal en emotioneel vlak?**
(Hier wordt gevraagd om ja – nee – soms te antwoorden)
 - Ik ga graag naar school
 - Ik voel me goed in de klas
 - Ik voel me goed op de speelplaats
 - Ik heb een fijne omgang met medeleerlingen
 - Ik kan goed opschieten met leraren
 - Thuis verloopt alles goed
 - Ik ben verlegen en heb daardoor lange aanpassingstijd nodig
 - Ik ben/word gepest
- **Heb je soms last gehad van buikpijn, hoofdpijn, kindermigraine... tijdens de schoolperiode?**
- **Ging je graag naar school in de basisschool? Zijn er tekenen van schoolmoeheid of verminderde motivatie geweest gedurende de lagere schoolperiode?**
Indien dit zo was, gelieve dit dan zo duidelijk mogelijk te beschrijven.

- Zijn er voor jou problemen of moeilijkheden op sociaal of emotioneel vlak op basis van een attest?
 - autismespectrumstoornis (ASS)
 - AD(H)D
 - ODD
 - NLD
 - Gilles de la Tourette
 - Anders:
- Heb je in het basisonderwijs ondersteunende maatregelen gekregen op sociaal of emotioneel vlak? Zo ja, welke maatregelen?
- Heb je buitenschoolse begeleiding gekregen op sociaal of emotioneel vlak?

Wat is de naam van de externe hulpverlener? In welk (leer)jaar startte deze begeleiding? Hoe lang heb je deze begeleiding gekregen? Waarom kreeg je deze begeleiding?
- Verwacht je van ons specifieke hulp op sociaal of emotioneel vlak? Indien nodig worden de ouders voor concrete afspraken omtrent deze hulp voor de start van het schooljaar gecontacteerd door een van onze leerlingbegeleiders.
 - individuele maatregelen
 - contact met CLB
 - Anders:

3. Uitvoering

Materialen

Een online formulier waar bovenstaande vragen in verwerkt zitten.

Een online platform waar leraren relevante informatie kunnen raadplegen. Wij gebruiken hiervoor een smartschool.

Opleiding en competenties van de uitvoerders

De CSF-coördinator heeft ervaring en kennis om de CSF leerlingen zo goed mogelijk te identificeren. Hij kijkt naar de vette items in de lijst hierboven bij 'concrete inhoud':

- versnelling(en)
- het niveau en hoeveelheid van onderwijsinterventies
- het aangeven dat er uitdaging nodig is
- ...

Daarnaast kijkt hij ook naar eventuele niet-cognitieve persoonlijkheidskenmerken of andere elementen, in het groen bij 'concrete inhoud'. We kijken onder meer naar leer- en ontwikkelingsstoornissen, sociale en emotionele moeilijkheden die het leren kunnen bemoeilijken. Deze laatste brengen we, zoals reeds aangegeven, niet enkel voor CSF leerlingen in kaart. Alle relevante informatie wordt in het leerlingendossier via smartschool bijgehouden en is te raadplegen door alle teamleden. Ons CSF

kernteam² neemt de groene onderdelen bij de CSF leerlingen wel mee als ze een begeleidingsplan opstellen voor een specifieke CSF leerling.

Randvoorwaarden

- Een gedragen CSF-beleid bij het schoolteam. Om goed te signaleren heeft het schoolteam basiskennis nodig. Signaleren van onderwijsbehoeften van alle leerlingen gebeurt schoolbreed in de basiszorg, ook al nemen hier de leerlingenbegeleider en de CSF-coördinator het voortouw bij het signaleren van onze CSF leerlingen via onze inschrijvingsmodule. Leraren moeten alert blijven voor eventuele signalen. Door deze stelselmatig in kaart te brengen en te benoemen op klassenraden, nemen we ook de nieuwe leraren die instromen bij ons op school meteen mee in het verhaal. Een gedragen CSF beleid is met andere woorden een randvoorwaarde die ook meehelpt aan het verduurzamen van de praktijk op zichzelf.
- Een CSF-coördinator die uren ter beschikking heeft.

Kosten

Tijd voor CSF-coördinator om de inschrijvingen te screenen en de opvolging te doen.

4. Onderbouwing

Verantwoording

Uit onderzoek blijkt dat onvoldoende academische uitdaging, zeker in de context van vroege onderwijsjaren, een risico is voor cognitief sterk functionerende leerlingen en kan leiden tot onderpresteren. (Ramos et al., 2021; Snyder & Linnenbrink-Garcia, 2013). Het is daarom belangrijk om leerlingen vroeg te herkennen en signaleren, zodat ze kunnen genieten van een gepast en uitdagend onderwijsaanbod.

In dit praktijkvoorbeeld gebeurt het signaleren en herkennen van CSF-leerlingen op basis van leerkenmerken (Sypré et al., 2021). Leerkenmerken zijn o.a. een goed geheugen hebben of grote denken leerstappen kunnen maken (zie ook 2.1 doelgroep: Hoe wordt bepaald wie er tot de doelgroep behoort?). Leerkenmerken zijn het minst omstreden en zijn het meest algemeen van toepassing voor alle CSF leerlingen. Niet-cognitieve leerlingkenmerken (zoals perfectionisme, doorzettingsvermogen, faalangst,...) en omgeving (anderstalige context, kansarmoede...) kunnen een rol spelen in het ontwikkelingsproces van sterke cognitieve vaardigheden naar leerprestaties. Daarom is het belangrijk om ook deze in kaart te brengen (Verschueren, et al., 2021). Met onze online tool proberen we aan de start van het secundair onderwijs al meteen breed te kijken naar alle leerlingen, ook de CSF leerlingen. Door snel te detecteren en in te spelen op de noden van CSF leerlingen, beogen we het onderpresteren te voorkomen (Sypré, 2023). We weten vanuit onderzoek al heel wat over effectieve educatieve praktijken die inspelen op de onderwijsbehoeften van CSF leerlingen (Barbier et al., 2020; Kim, 2016. Steenberg-Hu, et al., 2020). In onze school gaan we na het herkennen en signaleren aan de slag met verschillende interventies zoals spoor 4, breintraining, ... (zie ook onze andere praktijkvoorbeelden).

² Het kernteam CSF op school bestaat uit een groep collega's waaronder de directeur, de CSF-coördinator, de coördinator van het beleidsteam, een pedagogisch medewerker van het beleidsteam en de projectmedewerker van de ankerschool (op dit moment). Ook vakexperten sluiten op geregelde tijdstippen aan of gaan in overleg met iemand van het kernteam, die ook als aanspreekpunt voor de collega's fungeren op gebied van CSF.

Werkzame elementen:

- Het inzetten op vroeg signaleren op basis van leerkenmerken (Sypré et al., 2021).
- De kennis van de CSF-coördinator op vlak van het signaleren van CSF leerlingen.
- Een gedragen CSF beleid bij het schoolteam

Uitkomstmonitoring

De aantallen van gesignaleerde CSF leerlingen worden stelselmatig bijgehouden. De inschrijvingsmodule werd voor het eerst gebruikt in 2020. We zien dat er vanaf het schooljaar 2019, wanneer de school een nieuwe directie kreeg, veel meer leerlingen gesignaleerd worden. De directie had als een van zijn prioriteiten in de meerjarenplanning opgenomen dat de zorg voor CSF leerlingen evenveel aandacht moest krijgen als de zorg naar beneden. Hij heeft sterk ingezet op de ontwikkeling van een gedragen CSF beleid en kennis in huis gehaald om dat te bewerkstelligen. Doordat het schoolteam breder ging kijken dan de 2,5% “hoogbegaafden” op onze school, werden er ook meer leerlingen gesignaleerd. We vragen HB attesten op sinds het schooljaar 2019, niet als toelatingsvoorwaarde voor onze interventies, wel in het kader van brede beeldvorming en inzetten op onderwijsbehoeften, gezien verslagen bij intelligentietesten vaak nuttige handvaten geven voor ons lerarenteam. Met breintraining (zie ander praktijkvoorbeeld) werd er pas begonnen in 2020, nadat er werk gemaakt werd van een breder draagvlak voor de begeleiding van CSF leerlingen. In de toekomst zouden we graag in kaart brengen welke leerlingen we nog missen aan de start van het eerste jaar en hoe het komt dat deze leerlingen niet werden opgemerkt. In deze lijst zijn de leerlingen die binnenklasdifferentiatie op spoor 3 aangeboden krijgen niet specifiek opgenomen, aangezien het moeilijker is om dat te monitoren.

Schooljaar	Aantal leerlingen	Gesignaleerde jongeren	HB attest	Spoor 4 (buitenklasdifferentiatie)	Breintraining
2017-2018	1A 190 lln 2A 202 lln	1A 6 lln 2A 4 lln		1A 6 lln 2A 4 lln	
2018-2019	1A 242 lln 2A 178 lln	1A 7 lln 2A 8 lln		1A 7 lln 2A 8 lln	
2019-2020	1A 228 lln 2A 228 lln	1A 60 lln 2A 38 lln	1A 6 lln 2A 2 lln	1A 3 lln 2A 5 lln	
2020-2021	1A 240 lln 2A 219 lln	1A 51 lln 2A 44 lln	1A 7 lln 2A 5 lln	1A 4 lln 2A 5 lln	1A 12 lln 2A 12 lln
2021-2022	1A 242 lln 2A 220 lln	1A 64 lln 2A 59 lln	1A 4 lln 2A 4 lln	1A 6 lln 2A 11 lln	1A 5 lln 2A 10 lln
2022-2023	1A 211 lln 2A 225 lln	1A 54 lln 2A 52 lln	1A 4 lln 2A 3 lln	1A 2 lln 2A 8 lln	1A 8 lln 2A 1 lln

Referenties

- Bakx, A., van Gerven, E., & Weterings-Helmons, A. (2021). Pakkende professionalisering. In *Hoe Dan?! Pakkend onderwijs voor begaafde leerlingen*. (pp. 159–176). Pica.
- Barbier, K., Struyf, E., Verschueren, K., & Donche, V. (2022). Fostering cognitive and affective-motivational learning outcomes for high-ability students in mixed-ability elementary classrooms: A systematic review. *European Journal of Psychology of Education*, 38, 83–107. <https://doi.org/https://doi.org/10.1007/s10212-022-00606-z>
- Gagné, F. (2010). Motivation within the DMGT 2.0 framework. *High Ability Studies*, 21(2), 81-99. <https://doi.org/10.1080/13598139.2010.525341>
- Kim, M. (2016). A Meta-Analysis of the Effects of Enrichment Programs on Gifted Students. *Gifted Child Quarterly*, 60(2), 102-116. <https://doi.org/10.1177/0016986216630607>
- Prodia. (2019). Specifiek Diagnostisch Protocol bij Cognitief Sterk Functioneren.
- Project Voorbeeldscholen. (2022). *Aanvulling op de BaSO-fiche*. <https://www.projecttalent.be/thema/signaleren-en-diagnostiek/documenten/3322-aanvulling-op-ba-so-fiche-voor-csf-leerlingen>
- Ramos, A., Lavrijsen, J., Soenens, B., Vansteenkiste, M., Sypré, S., & Verschueren, K. (2021). Profiles of maladaptive school motivation among high-ability adolescents: A person-centered exploration of the motivational Pathways to Underachievement model. *Journal of Adolescence*, 88, 146-161. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2021.03.001>
- Snyder, K. E., & Linnenbrink-Garcia, L. (2013). A developmental, person-centered approach to exploring multiple motivational pathways in gifted underachievement. *Educational Psychologist*, 48(4), 209-228. <https://doi.org/10.1080/00461520.2013.835597>
- Steenbergen-Hu, S., Olszewski-Kubilius, P., & Calvert, E. (2020). The effectiveness of current interventions to reverse the underachievement of gifted students: Findings of a meta-analysis and systematic review. *Gifted Child Quarterly*, 64(2), 132-165. <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/0016986220908601>
- Sypré, S., Verschueren, K., & Struyf, E. (2021). Signaleren van cognitieve begaafdheid binnen een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding. In K. Verschueren, S. Sypré, E. Struyf, J. Lavrijsen, & M. Vansteenkiste (Eds.), *Ontwikkelen van cognitief Talent. Handboek voor onderwijsprofessionals*. (pp. 75–91). Acco.
- Sypré, S. (2023). Unlocking potential. Enhancing motivation and engagement of cognitively gifted students in regular secondary school settings. [Doctoral Thesis, KU Leuven & UGent].
- Verschueren, K., Lavrijsen, J., Sypré, S., Struyf, E., Vansteenkiste, M., Soenens, B., & Donche, V. (2021). Cognitieve begaafdheid en talentontwikkeling: een hedendaagse visie. In K. Verschueren, S. Sypré, E. Struyf, J. Lavrijsen, & M. Vansteenkiste (Eds.), *Ontwikkelen van cognitief Talent. Handboek voor onderwijsprofessionals*. (pp. 13-32). Acco.
- Verschueren, K., Sypré, S., Struyf, E., Lavrijsen, J., & Vansteenkiste, M. (Eds.). (2021). *Ontwikkelen van Cognitief Talent*. Acco.
- Verschueren, K., Verhoeven, I., & Sypré, S. (2022). *Concretisering van kwaliteitsverwachtingen voor Cognitief Sterk Functionerende leerlingen*. Expertisecentrum TALENT van de KU Leuven. <https://www.projecttalent.be/thema/schoolbeleid-cognitieve-begaafdheid/documenten/5248-concretisering-van-kwaliteitsverwachtingen-op-gebied-van-onderwijs-aan-cognitief-sterk-functionerende-leerlingen>

